

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ЭРДЭНЭС АЛТ РЕСУРС ХХК 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2025/62/НА-СТА-ТӨҮГ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: С.Нацагдорж
Утас: 260512 Цахим хаяг: natsagdorjs@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Б.Эрдэнэзул
Утас: 260512 Цахим хаяг: erdenezulb@audit.gov.mn
Лайт энд Дилайт Аудит ХХК-ийн захирал: М.Нурболат
Утас: 70007275 Цахим хаяг: lightanddelightaudit@gmail.com

Улаанбаатар хот
2025 он

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	12
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	18
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал.....	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	19
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	19
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн.....	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	21
5.1 Төлбөрийн акт	21
5.2 Албан шаардлага	21
5.3 Хариуцлага тооцох албан шаардлага	22
5.4 Зөвлөмж.....	22
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	24

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
НББОУС	Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
МУЗГ	Монгол Улсын Засгийн Газар
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
ТБОНӨХБАҮХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай
СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
ХХША	Хэрэг хянан шалгах ажиллагаа

ЭРДЭНЭС АЛТ РЕСУРС ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Э.УУГАНБАЯР
ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.27 № 07/1242
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4 Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг тайлбар тодруулгаас бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэг тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгө гүйлгээг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улс стандарт, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт, түүнийг нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын хараат бусад гүйцэтгэж, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн нийт 8,521.8 сая төгрөгийн зөрчлөл нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй байн Тухайлбал:

- Хаягдлын сангийн даланг өндөрлөх, лагын насос суурилуулах 4,338.9 сая төгрөгийн ажлыг гүйцэтгүүлэхдээ худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй хөрс хуулалт, олборлолт, өрөмдлөгийн ажил гүйцэтгэдэг туслан гүйцэтгэгч компанитай нэмэлт ажил байдлаар шууд гэрээ байгуулсан;
- Ажлын гүйцэтгэл гараагүй байхад туслан гүйцэтгэгч нарт нийт 2,880.0 сая төгрөгийн урьдчилгаа төлбөр олгосон зэрэг зөрчил нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1, 10.3, 31 дүгээр зүйлийн 31.1, 31.2, 44 дүгээр зүйлийн 44.1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3, 5.1.4, 18 дугаар зүйлийн 18.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь заалтуудтай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна;

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Компани нь тайлант хугацаанд 14.5 мянган тонн баяжмал үйлдвэрлэж, 18.1 мянган тонн баяжмал борлуулж, нийт 405,819.0 сая төгрөгийн борлуулалтын орлоготой ажиллаж, борлуулалтын орлогын төлөвлөгөөг 40.7 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Эрдэнэс Монгол ХХК, Эрдэнэс силвер ресурс ХХК-уудын 2020 онд байгуулсан Эрдэнэс-1 бондтой холбоотой 5 жилийн хугацаатай, жилийн 6 хувийн хүүтэй бондын санхүүжилтийн гэрээнээс тайлант хугацаанд бондын төлбөрт 80,000.0 сая төгрөгийг төлж, бондын өглөг 614,929.9 сая төгрөг, бондын хорогдуулаагүй хөнгөлөлт 235,043.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Салхитын мөнгө, алтны үндсэн ордын баруун болон төв эрлийн талбайн батлагдсан нөөцийг 2025 оны эхний хагаст олборлож дуусах төлөвлөгөөтэй байгаа ба дараа оныг дуустал баяжуулах үйлдвэрийг хүдрээр хангах тооцоотой байна.

Салхит мөнгө, алтны үндсэн ордын хаалтын менежментийн төлөвлөгөөнд 20.0 сая америк доллартой тэнцэх хэмжээний зардал тусгасан боловч компани 2023 он хүртэл уурхайн хаалт ба нөхөн сэргээлтийн нөөцийг 2,414.6 сая төгрөгөөр байгуулж, тайлант онд 3,000.0 сая төгрөгийг арилжааны банканд хадгалуулсан байгаа нь зардлыг бүрэн нөхөх боломжгүй байх эрсдэлтэй байна.

Бусад мэдээлэл

Эрдэнэс алт ресурс ХХК нь 2024 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдөр Ашигт малтмалын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн Өмнөговь аймгийн Цогтцэций суманд орших Овоот хяр нэртэй 1,791.44 га ашиглалтын MV-022843 тоот тусгай зөвшөөрлийг авсан боловч техник эдийн засгийн үндэслэл болон тодотгол тайлан батлагдаагүй тул ашиглалт явуулах боломжгүй байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

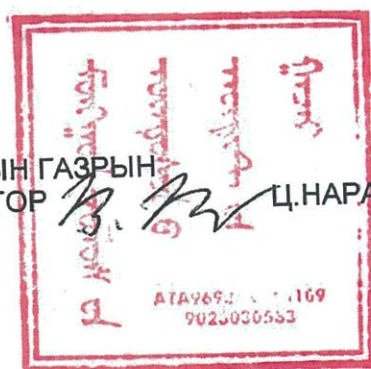
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд Аудитын олон улсын стандартын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12 сарын 31	2024 оны 12 сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ		
1.1.1	Мөнгөн хөрөнгө	9,772,083,046.44	7,747,307,751.71
1.1.2	Дансны авлага	675,736,896.92	25,048,135,679.85
1.1.3	Татвар, НДШ-ийн авлага	1,522,414,509.03	2,238,084,968.18
1.1.4	Бусад авлага	201,617,853.00	274,772,812.91
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	69,050,000,000.00	48,157,665,018.09
1.1.6	Бараа материал	66,940,995,550.93	45,037,339,027.46
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	575,399,911.29	1,077,793,208.15
1.1.8	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	-	-
1.1.9	Борлуулах бүлэг хөрөнгө	-	-
1.1.20	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	148,738,247,767.61	129,581,098,466.35
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	74,921,105,020.59	64,689,488,296.38
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	5,036,584,937.33	3,097,527,424.92
1.2.3	Биологийн хөрөнгө	-	-
1.2.4	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	-	-
1.2.5	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө	22,461,475,182.75	26,812,831,123.81
1.1.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	-	-
1.1.7	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө	-	-
1.2.8	Хойшлогдсон бондын хөрөнгө	853,421,554,149.69	906,061,535,295.80
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	955,840,719,290.36	1,000,661,382,140.91
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,104,578,967,057.97	1,130,242,480,607.26
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	4,738,722,541.58	6,921,160,953.64
2.1.1.2	Цалингийн өглөг	-	-
2.1.1.3	Татварын өр	95,990,165,454.88	42,443,575,705.31
2.1.1.4	НДШ-ийн өглөг	-	-
2.1.1.5	Банкны богино хугацаат зээл	-	-
2.1.1.6	Хүүний өглөг	-	-
2.1.1.7	Ногдол ашгийн өглөг	-	-
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	80,286,392,321.42	22,648,198,656.60
2.1.1.9	Нөөц (өр төлбөр)	-	-
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	1,926,180,248.85	693,839,129.30
2.1.1.11	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгөнд хамаарах өр	-	-
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	182,941,460,566.73	72,706,774,444.85
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл	-	-
2.1.2.2	Урт хугацаат нөөц (өр төлбөр)	2,414,595,900.00	2,414,595,900.00
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр	-	-

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

2.1.2.4	Бондын санхүүжилтийн өглөг	877,333,018,853.89	849,973,000,000.00
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	879,747,614,753.89	852,387,595,900.00
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	1,062,689,075,320.62	925,094,370,344.85
2.3	ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ		
	Өмч		
2.3.1	Өмч: а) төрийн	101,000,000.00	101,000,000.00
2.3.2	б) хувийн	-	-
2.3.3	в) хувьцаат	-	-
2.3.4	Халаасны хувьцаа	-	-
2.3.5	Нэмж төлөгдсөн капитал	-	-
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-
2.3.7	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	-	-
2.3.8	Эзэмшигчдийн өмчийн бусад хэсэг	28,703,725,699.86	28,703,725,699.86
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	13,085,166,037.49	176,343,384,562.55
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	41,889,891,737.35	205,148,110,262.41
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	1,104,578,967,057.97	1,130,242,480,607.26

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12 сарын 31	2024 оны 12 сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	150,023,801,652.76	423,463,911,351.68
2	Борлуулалтын өртөг	47,496,407,925.36	172,801,575,644.50
3	Нийт ашиг (алдагдал)	102,527,393,727.40	250,662,335,707.18
4	Түрээсийн орлого	236,234,319.67	510,201,175.29
5	Хүүний орлого	132,353,799.45	14,640,667,557.49
6	Ногдол ашгийн орлого	-	-
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого	-	-
8	Бусад орлого	54,369,005.67	150,538,806.40
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	7,126,225,063.01	32,464,425,856.44
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	1,789,375,139.77	14,189,015,670.18
11	Санхүүгийн зардал	545,843,818.70	-
12	Бусад зардал	1,075,207,498.26	1,777,136,750.88
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз гарз	(230,433,665.91)	321,101,301.05
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	-	-
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	-	-
17	Бусад ашиг (алдагдал)	-	-
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	92,183,265,666.54	217,854,266,269.91
19	Орлогын татварын зардал	25,853,267,611.22	54,534,153,703.30
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	66,329,998,055.32	163,320,112,566.61
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	-	-
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	66,329,998,055.32	163,320,112,566.61
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	-	-
	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-
	Бусад олз (гарз)	-	-
24	Орлогын нийт дүн	66,329,998,055.32	163,320,112,566.61
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	-	-

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

Д/д	Үзүүлэлт	Өмч	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн /төгрөгөөр/
1	2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	100,000,000.00	-	(4,737,310,290.44)	(4,637,310,290.44)
2	Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,328,822,732.58	1,328,822,732.58
3	Залруулсан үлдэгдэл	100,000,000.00	-	(3,408,487,557.86)	(3,308,487,557.86)
4	Тайлангийн үеийн цэвэр ашиг	-	-	66,329,998,055.32	66,329,998,055.32
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	1,000,000.00	28,703,725,699.86	(49,836,344,459.97)	(21,131,618,760.11)
9	2023 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	101,000,000.00	28,703,725,699.86	13,085,166,037.49	41,889,891,737.35
10	Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(61,894,041.55)	(61,894,041.55)
11	Залруулсан үлдэгдэл	101,000,000.00	28,703,725,699.86	13,023,271,995.94	41,827,997,695.80
12	Тайлангийн үеийн цэвэр ашиг	-	-	163,320,112,566.61	163,320,112,566.61
17	2024 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	101,000,000.00	28,703,725,699.86	176,343,384,562.55	205,148,110,262.41

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12 сарын 31	2024 оны 12 сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	109,545,958,613.34	325,981,499,878.90
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	80,817,630,126.91	325,839,520,775.60
1.1.2	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	-	-
1.1.3	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	2,325,600.00	29,631,141.00
1.1.4	Буцаан авсан албан татвар	-	-
1.1.5	Татаас, санхүүжилтийн орлого	285,151,101.00	-
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	28,440,851,785.43	112,347,962.30
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	65,182,379,947.44	269,558,835,032.87
1.2.1	Ажиллагчдад олгосон мөнгө	1,816,012,847.98	7,646,165,832.96
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн мөнгө	458,290,351.46	1,999,268,436.15
1.2.3	Түүхий эд материал худалдан авахад төлсөн мөнгө	15,995,626,174.97	88,556,008,805.56
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн мөнгө	2,285,172,468.67	9,334,519,579.72
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө	3,816,693,323.14	15,038,921,711.30
1.2.6	Хүүний төлбөрт төлсөн	1,691,683,527.42	0.00
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	37,665,722,028.25	136,270,272,422.12
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн мөнгө	12,223,458.00	290,604,926.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	1,440,955,767.55	10,423,073,319.06
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	44,363,578,665.90	56,422,664,846.03
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		-
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	163,606,994,441.06
2.1.1	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
2.1.2	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
2.1.3	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого	-	151,052,000,000.00
2.1.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
2.1.5	Бусдад олгосон зээл, урьдчилгааны буцаан төлөлт	-	-
2.1.6	Хүлээн авсан хүүний орлого	-	12,554,994,441.06
2.1.7	Хүлээн авсан ногдол ашиг	-	-
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	29,383,795,562.36	142,195,275,358.03
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	5,287,254,669.36	8,094,493,862.38
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	46,540,893.00	3,941,116,477.56
2.2.3	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	24,050,000,000.00	130,159,665,018.09
2.2.4	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
2.2.5	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	-	-
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(29,383,795,562.36)	21,411,719,083.03

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		-
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	169,031.45	175,582,951.36
3.1.1	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	-	-
3.1.2	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	-	-
3.1.3	Төрөл бүрийн хандив	-	-
3.1.4	Бусад орлого	169,031.45	175,582,951.36
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	5,208,382,648.68	80,034,742,175.15
3.2.1	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн	5,065,677,793.20	80,000,000,000.00
3.2.2	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	-	-
3.2.3	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	-	-
3.2.4	Төлсөн ногдол ашиг	-	-
3.2.5	Бусад зарлага	142,704,855.48	34,742,175.15
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(5,208,213,617.23)	(79,859,159,223.79)
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	9,771,569,486.31	(2,024,775,294.73)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	513,560.13	9,772,083,046.44
6	Мөнгөн, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,772,083,046.44	7,747,307,751.71

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

		2023 он		2024 он		
№	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл	Төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I. ОРЛОГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ						
1.1	Үндсэн борлуулалтын орлого	145,931,232.9	287,957,435.0	405,820,836.7	117,863,401.7	140.9
1.1.1	Исэлдсэн хүдрийн орлого		-	1,789.3	1,789.3	-
1.1.2	Баяжмалын орлого	145,931,232.9	287,957,435.0	405,819,047.4	117,861,612.4	140.9
1.2	Бусад орлого	4,515,525.9	6,984,031.0	32,944,482.2	25,960,451.2	471.7
1.2.1	Хүүгийн орлого	132,353.8	-	14,640,667.6	14,640,667.6	-
1.2.2	Түрээсийн орлого	236,234.3	-	510,201.2	510,201.2	-
1.2.3	Даатгалын нөхөн олговрын орлого	2,584.0	-	32,923.5	32,923.5	-
1.2.4	Алданги торгуулийн орлого	51,104.3	-	112,441.0	112,441.0	-
1.2.5	Цахилгааны борлуулалт	1,220,440.5	6,984,031.0	7,328,211.7	344,180.7	104.9
1.2.6	Дизель түлш борлуулалт	2,835,687.4	-	10,283,389.1	10,283,389.1	-
1.2.7	Бараа материалын борлуулалт	37,121.5	-	36,648.1	36,648.1	-
	НИЙТ ОРЛОГО	150,446,758.8	294,941,466.0	438,765,318.9	143,823,852.9	148.8
II. ЗАРДЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ						
2.1	Бүтээгдэхүүний өртөг	47,496,407.9	123,335,316.0	172,801,575.6	49,466,259.6	140.1
2.1.1	Хүдрийн өртөг		-	103.8	103.8	-
2.1.2	Баяжмалын өртөг	43,443,373.9	122,835,316.0	155,361,512.0	32,526,196.0	126.5
2.1.3	Металлын өртөг	-	-	-	-	-
	Цахилгааны борлуулалт	1,220,440.5	-	7,328,211.7	7,328,211.7	-
	Дизель түлш борлуулалт	2,796,154.8	-	10,080,240.2	10,080,240.2	-
	Бараа материалын борлуулалт	36,438.8	-	31,508.0	31,508.0	-
2.1.4	Эрсдэлийн зардал		500,000.0	-	(500,000.0)	-
2.5	Ерөнхий ба борлуулалт удирдлагын зардал	10,484,774.7	43,516,386.0	48,430,578.3	4,914,192.3	111.3
3	Үйл ажиллагааны бус орлого, зарлага	(282,310.5)	-	321,101.3	321,101.3	-
	Найдваргүй авлагын нөөц	(51,876.8)	-		-	-
	Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн олз (гарз)	(230,433.7)	-	321,101.3	321,101.3	-
III. АШГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ						
4.1	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг	92,183,265.7	128,089,764.0	217,854,266.3	89,764,502.3	170.1
	ААНОАТ	25,853,267.6	31,122,441.0	54,534,153.7	23,411,712.7	175.2
4.2	Татварын дараах цэвэр ашиг	66,329,998.1	96,967,323.0	163,320,112.6	66,352,789.6	168.4
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ						
5	Хөрөнгө оруулалт	14,161,988.5	26,430,619.8	8,405,961.5	18,024,658.3	31.8

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Компани, түүний үйл ажиллагаа

Эрдэнэс алт ресурс ХХК нь алсын хараагаа “Монгол Улсын хөгжил, эдийн засагт бодитой хувь нэмэр оруулж, хариуцлагатай уул уурхайг түүчээлсэн үлгэр жишээ компани байна. Байгаль орчинд ээлтэй уул уурхайг хөгжүүлж, эцсийн бүтээгдэхүүнийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, баялгийг бүтээлцэнэ. Монгол Улсын үнэт металлын хайгуул, олборлолт, үйлдвэрлэлийг Олон Улсын жишигт хүргэнэ”, эрхэм зорилгоо “Бид тогтвортой, хариуцлагатай үйлдвэрлэлийг эрхэмлэн үндэсний баялгийг бүтээнэ. Бид Олон Улсын стандартад нийцсэн эрэл хайгуулыг хийж, алтны нөөцийг нэмэгдүүлэн, ард иргэдийнхээ эрх ашгийг дээдлэн, хууль журмын хүрээнд ажиллаж, эх орныхоо баялгийг нийтэд эрх тэгш хүртээнэ. Байгалийн баялгийн нөөц боломжийг зохистой ашиглах хүрээнд төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлогыг урт хугацаанд тогтвортой хэрэгжүүлэн, аюулгүй, шударга, хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлэхэд дэвшилтэт техник технологи, мэргэжлийн ур чадвараар манлайлан ажиллана” хэмээн тодорхойлжээ.

Монгол Улсын үндсэн хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2, Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 5 дугаар сарын 3-ны өдрийн 52 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ын хүрээнд эх орны баялгийг нийтэд эрх тэгш хүртээх зорилго тавин ажиллаж байна.

Компани одоогийн байдлаар Дундговь аймгийн Гурвансайхан сумын нутагт орших “Салхит” нэртэй 2,887.85 га бүхий ашигт малтмал ашиглах ашиглалтын MV-021483 дугаар тусгай зөвшөөрөл бүхий “Салхит” мөнгө-алтны үндсэн ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, мөнгөний хүдэр баяжуулан экспортод гаргаж байна. Компанийн эзэмшиж байсан Овоот хяр XV-021670 дугаартай хайгуулын лицензийн талбайг 3 / ашиглалтын 1, хайгуулын 2/ хувааснаар тайлант хугацаанд ашиглалтын 2, хайгуулын 7, нийт 9 тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр үйл ажиллагаагаа эрхлэн явуулж байна.

Стратегийн ач холбогдол бүхий “Салхит” мөнгө-алтны үндсэн орд нь хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалт, үйл ажиллагааг хариуцагч, төслүүдийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх замаар “Иргэдийн тэтгэврийн зээлийг төрөөс нэг удаа төлөх” тухай хуулийн зорилтыг хэрэгжүүлэгч компани юм.

Салхитын мөнгө, алтны уурхайн хаалтын менежментийн төлөвлөгөөг тус компанийн захиалгаар Канад улсын Засгийн Газрын санхүүжилттэй “Монгол Улс: Институцийн өөрчлөлт хийх замаар эрдэс баялгийн менежментийг сайжруулах” MERIT төслийн санхүүжилтээр олон улсын болон үндэсний зөвлөхүүдээс бүрдсэн төлөвлөлтийн баг 2021 оны 9 дүгээр сараас 2023 оны 5 дугаар сарын хооронд хоёр үе шаттай боловсруулсан байна. Салхитын мөнгө, алтны уурхайн хаалтын нийт зардал нь 20 сая ам.доллар, 2024 оноос эхлэн явцын нөхөн сэргээлт, 2029 оноос уурхайн хаалт, 2035-2044 онд хаалтын дараах мониторинг, арчилгаа, тордлогоо хийхээр хаалтын зардлыг тооцжээ. Уурхайн ашиглалтын хугацааны туршид зарцуулагдсан явцын нөхөн сэргээлтийн зардлыг хаалтын үед хаалтын сангаас хасаж тооцохоор тусгасан байна.

3.2 Компанийн гадаад, дотоод орчин

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийг анх Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй “Алт 2” хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, алтны олборлолтыг нэмэгдүүлэх, эрдэнэсийн санд хуримтлал бий болгоход түлхэц үзүүлэх зорилгоор Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2018 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн 6 дугаар тогтоолыг үндэслэн байгуулсан.

Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдрийн 49 дүгээр тогтоолоор Эрдэнэс силвер ресурс ХХК-ийг Эрдэнэс алт ресурс ХХК-д нэгтгэх шийдвэр гарч, Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн эзэмшигчдийн хурлын 2023 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 8 дугаар тогтоол, Эрдэнэс силвер ресурс ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2023 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 3 дугаар тогтоолоор компани нэгтгэх гэрээг байгуулж, баталснаар хоёр компани албан ёсоор нэгдсэн байна.

Эрдэнэс алт ресурс ХХК засаглалын бүтэц нь нэгдэлд хамаарах бөгөөд гүйцэтгэх захирлыг Компанийн дүрмийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1 "Компани нь өөрөө болон түүний толгой, зэргэлдээ компани, хуулийн этгээд, төслийн нэгжүүдээс бүрдсэн нэгдлийн зохион байгуулалтад орж үйл ажиллагаа явуулна", 3.2.5.9 "Компанийн гүйцэтгэх удирдлагыг сонгох, өөрчлөх, түүний бүрэн эрхийг тогтоох" гэж заасны дагуу Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас томилсон байна.

Салхитын мөнгө-алтны үндсэн ордын Төв болон Баруун эрлийн талбайн нөөцийн тодотголыг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2024 оны 7 дугаар сарын 05-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулж, нөөцийг улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн байна. Төлөвлөгөөний дагуу олборлолт явуулах батлагдсан нөөц 2025 оны эхний хагаст дуусах тооцоотой ба баяжуулах үйлдвэрийг 2025 он дуустал хүдрээр тэжээх боломжтой байна.

Сахилт мөнгө-алтны үндсэн ордын Зүүн алтны үндсэн ордод өмнө нь гүйцэтгэсэн геологи, хайгуулын ажлын үр дүнгээр ордын урьдчилсан нөөцийн тооцоонд захын агуулгыг 0.3 гр/тн-р тооцоход, 3,984,700.6 тн хүдэрт агуулагдах 0.8 гр/тн дундаж агуулгатай алт 3.64 тн геологийн нөөц тооцоологдсон. Үр дүнгийн тайлангийн ажил 80 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Эрдэнэс алт ресурс ХХК нь 2024 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдөр Ашигт малтмалын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумд орших Овоот хяр нэртэй 1,791.44 га ашиглалтын MV-022843 тоот тусгай зөвшөөрлийг авсан. MV-022843 тоот Овоот хяр ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн Хойд Бүргэд алтны үндсэн ордын 2021, 2025 онуудад гүйцэтгэсэн хайгуулын ажлын үр дүнд үндэслэн үр дүнгийн тодотгол тайланг боловсруулан ажиллаж байна.

Компани 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар санхүүгийн тайланд уурхайн хаалт ба нөхөн сэргээлтийн нөөцийг 2,414.6 сая төгрөгөөр үүсгэж 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 3,000.0 сая төгрөгийг арилжааны банканд хадгалуулсан. Энэ нь Салхит уулын баяжуулах үйлдвэрийн хаалтын менежментийн төлөвлөгөөнд шаардагдах санхүүжилтийг бүрэн нөхөх боломжгүй нөхцөл үүсэх эрсдэлтэй байна.

Тус компани Ашигт малтмалын тухай хууль, Зөвшөөрлийн тухай хууль (Шинэчилсэн найруулга), Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль, Газрын тухай хууль, Газрын хэвлийн тухай хууль, Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль, Компанийн тухай хууль, Иргэний тэтгэвэр барьцаалсан зээлийн төлбөрийг төрөөс нэг удаа төлөх тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцүүлэн үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд компанийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна.

- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг /2025.01.01-ний өдрөөс Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн нэгдлийн хэмжээнд мөрдөж эхлэхээр байна/.

Компанийн удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тайлант онд Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дотоод аудитын албанаас Эрдэнэс алт ресурс ХХК 2023 оны 11 дүгээр сараас 2024 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагаанд хяналт, шалгалт хийж, нийт 26 зөвлөмж өгсөн байна. Зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2025 оны 4 дүгээр сард хүргүүлэхээр ажиллаж байна.

Дотоод хяналтын ажилтны чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод хяналтын ажилтны гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод хяналтын ажилтнаас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

Тайлант хугацаанд компанийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомжид томоохон өөрчлөлт ороогүй ч нэгдлийн хэмжээнд мөрддөг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2024 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 76 дугаар тогтоолоор шинэчлэн баталж 2025 оны 01 дүгээр сараас мөрдөж эхлэх юм.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Компани нь Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2017 оны 45 дугаар тогтоолоор батлагдсан охин компаниудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад орсон өөрчлөлт

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалаар баталсан аж ахуйн нэгжид мөрдөгдөх "Санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 25,663.5 сая төгрөгөөр буюу 2.3 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	9,772,083.0	7,747,307.8	(2,024,775.2)
Дансны авлага	675,736.9	25,048,135.7	24,372,398.8
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	69,050,000.0	48,157,665.0	(20,892,335.0)
Бараа материал	66,940,995.6	45,037,339.0	(21,903,656.6)
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	148,738,247.8	129,581,098.5	(19,157,149.3)
Үндсэн хөрөнгө	74,921,105.0	64,689,488.3	(10,231,616.7)
Биет бус хөрөнгө	5,036,584.9	3,097,527.4	(1,939,057.5)
Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө	22,461,475.2	26,812,831.1	4,351,355.9
Хойшлогдсон бондын хөрөнгө	853,421,554.1	906,061,535.3	52,639,981.2
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	955,840,719.2	1,000,661,382.1	44,820,662.9
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,104,578,967.0	1,130,242,480.6	25,663,513.6
Дансны өглөг	4,738,722.5	6,921,161.0	2,182,438.5
Татварын өр	95,990,165.5	42,443,575.7	(53,546,589.8)
Урьдчилж орсон орлого	80,286,392.3	22,648,198.7	(57,638,193.6)
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	1,926,180.2	693,839.0	(1,232,341.2)
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	182,941,460.5	72,706,774.4	(110,234,686.1)
Бондын санхүүжилтийн өглөг	877,333,018.9	849,973,000.0	(27,360,018.9)
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	879,747,614.8	852,387,595.9	(27,360,018.9)
Өр төлбөрийн нийт дүн	1,062,689,075.3	925,094,370.3	(137,594,705.0)
Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	13,085,166.0	176,343,384.6	163,258,218.6
Эздийн өмчийн дүн	41,889,891.7	205,148,110.3	163,258,218.6
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	1,104,578,967.0	1,130,242,480.6	25,663,513.6

Өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан нь мөнгөн хөрөнгө, дансны авлага, бусад санхүүгийн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, хойшлогдсон бондын хөрөнгө, өр төлбөр, хуримтлагдсан ашгийн данснууд байна. Үүнд:

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл нь 2,024.8 сая төгрөгөөр буурсан нь мөнгөн хөрөнгийн чөлөөт үлдэгдлийг хугацаатай хадгаламжид байршуулж бусад санхүүгийн хөрөнгөнд бүртгэсэн нь нөлөөлсөн байна.

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд касс дахь бэлэн мөнгөний үлдэгдэл 12.7 сая төгрөг, арилжааны банкин дахь төгрөгийн харилцах дансны үлдэгдэл 7,414.3 сая төгрөг, гадаад валютаарх харилцах дансны үлдэгдэл 320.3 сая төгрөг байна.

Дансны авлагын үлдэгдэл 25,048.1 сая төгрөг болж 24,372.4 сая төгрөгөөр өссөн нь борлуулалтын орлого 3 дахин нэмэгдсэнээс гадаад худалдан авагчидтай холбоотой авлага 22,675.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Татварын авлагын үлдэгдэлд 1,057.2 сая төгрөгийн НӨАТ-ын авлага, 1,180.8 сая төгрөгийн хойшлогдсон НӨАТ-ын авлага, 274.8 сая төгрөгийн бусад татварын авлага үлдэгдэл байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 45,037.3 сая төгрөг болж 21,903.6 сая төгрөгөөр буурсан нь дараах шалтгаантай байна. Үүнд:

- Тайлант хугацаанд 45,450.4 сая төгрөгийн өртөгтэй түүхий эд материал /овоолго/, 132,566.1 сая төгрөгийн өртөгтэй баяжмалыг тус тус үйлдвэрлэж, 5,133.3 сая төгрөгөөр сэлбэг хэрэгсэл, 10,535.3 сая төгрөгөөр түлш шатах тослох материал, 2,180.4 сая төгрөгөөр аж ахуйн материал, барилгын материал, бичиг хэрэг, тусгай зориулалтын материал тус тус худалдан авч,
- Тайлант хугацаанд 44,569.0 сая төгрөгийн өртөгтэй түүхий эд материалыг үйлдвэрт тавьж олгосон, 155,403.2 сая төгрөгийн мөнгөний баяжмал, 10,080.2 сая төгрөгийн түлш шатах тослох материал, 31.5 сая төгрөгийн өртөгтэй бусад бараа материалыг тус тус борлуулж, 7,685.7 сая төгрөгийн өртөгтэй аж ахуйн материал, барилгын материал, бичиг хэрэг, тусгай зориулалтын материалыг тус тус зарцуулсан байна. Замд яваа баяжмалын үлдэгдэл 21,992.3 сая төгрөгөөр буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо дансны үлдэгдэл 1,077.8 сая төгрөг болж 502.4 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацаанд урьдчилж төлсөн зардал 107.3 сая төгрөгөөр, үндсэн хөрөнгө бэлтгэхтэй холбоотой ажил дуусаагүйгээс урьдчилж төлсөн тооцоо дансны үлдэгдэл 395.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 64,689.5 сая төгрөг болж 10,231.6 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант хугацаанд 5,205.9 сая төгрөгийн өртөгтэй барилга байгууламж, /Хаягдлын далан шинээр барьсан, хуучин хаягдлын далан өндөрлөсөн 4,438.9 сая төгрөг, бусад хөрөнгө оруулалт 767.1 сая төгрөг/, машин тоног төхөөрөмж 1,796.8 сая төгрөгөөр, тээврийн хэрэгсэл 248.4 сая төгрөгөөр /галын машин/, тавилга эд хогшил 48.7 сая төгрөгөөр, компьютер бусад хэрэгсэл 146.7 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн, 17,678.1 сая төгрөгийн элэгдэл тооцоноос шалтгаалжээ.

Биет бус хөрөнгө 3,097.5 сая төгрөг болж 1,939.1 сая төгрөгөөр буурсан нь программ хангамж 116.5 сая төгрөгөөр, хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн 170.1 сая төгрөгийн төлбөрийг капиталжуулж, тайлант хугацаанд нийт 2,225.7 сая төгрөгийн хорогдол тооцоноос шалтгаалжээ.

Хайгуул үнэлгээний дансны үлдэгдэл 26,812.8 сая төгрөг болж 4,531.3 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд Салхит-MV-021483 дугаартай лицензийн талбайд 1,938.6 сая төгрөгийн хайгуулын ажлын зардал, Халзан XV-021669 дугаартай хайгуулын лицензийн талбайд 8.7 сая төгрөгийн хайгуулын ажлын зардал, Мухар хар толгой XV-021667 дугаартай хайгуулын

лицензийн талбайд 32.3 сая төгрөгийн хайгуулын ажлын зардал, Овоот хяр XV-021670 дугаартай хайгуулын лицензийн талбайд 1,691.7 сая төгрөгийн зардал, Өлзийт овоо XV-02671 дугаартай хайгуулын лицензийн талбайд 537.4 сая төгрөгийн зардал, Довжоот XV-021668 дугаартай хайгуулын лицензийн талбайд 18.6 сая төгрөгийн зардал, Хүрэнцав XV-021666 дугаартай хайгуулын лицензийн талбайд 124.1 сая төгрөгийн зардал тус тус бүртгэсэн.

Хойшлогдсон бондын хөрөнгө дансны үлдэгдэл 906,061.5 сая төгрөг болж 52,640.0 сая төгрөгөөр өссөн нь бондын хөтөлбөрийн дагуу тайлант хугацаанд 52,640.0 сая төгрөгийн бондын хөнгөлөлтийг хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрснөөс шалтгаалсан байна.

Богино хугацаат өр төлбөр дансны үлдэгдэл 72,706.8 сая төгрөг болж 110,234.7 сая төгрөгөөр буурсан нь дансны өглөг 2,182.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, татварын өр 53,546.6 сая төгрөгөөр, урьдчилж орсон орлого 57,638.2 сая төгрөгөөр, бусад богино хугацаат өр төлбөр 1,292.3 сая төгрөгөөр тус тус буурсан зэргээс шалтгаалсан.

Урт хугацаат өр төлбөр дансны үлдэгдэл 852,387.6 сая төгрөг болж 27,360.0 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант хугацаанд бондын хөнгөлөлт, урамшууллын тохируулгаар 52,640.0 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, Эрдэнэс-1 бондын өр төлбөрт 80,000.0 сая төгрөг төлсөн нь өр төлбөр буурахад нөлөөлсөн байна.

3.5 Зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.3, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3-д заасны дагуу Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн үйлдвэрлэл, санхүүгийн төлөвлөгөө, техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний төлөвлөгөөг боловсруулж, зохих байгууллагаар батлуулж, биелэлтийг хангах үүрэгтэй.

Тус компанийн 2024 оны эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, төсвийг Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 104 дүгээр тогтоолоор анх нийт орлогыг 294,941.4 сая төгрөгөөр, үйл ажиллагааны зардлыг 166,851.7 сая төгрөгөөр, татварын зардалд 31,122.4 сая төгрөгийг тооцож, 96,967.3 сая төгрөгийн цэвэр ашигтай ажиллахаар баталсан байна.

Эрдэнэс Монгол ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2024 оны 4 дүгээр тогтоолоор хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг 26,430.6 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Тайлант хугацаанд засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, төсөв, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тодотгол хийгээгүй байна.

Гүйцэтгэлээр 438,765.3 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 321.1 сая төгрөгийн гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн олзтой, 221,232.1 сая төгрөгийн зардал гарган, 217,854.3 сая төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай ажилласан байна.

Нийт орлогын гүйцэтгэл 438,765.3 сая төгрөг болж төлөвлөснөөс 143,823.9 сая төгрөгөөр давж 148.8 хувийн биелэлттэй байна.

Төлөвлөгөө давж биелэхэд үндсэн борлуулалтын орлого буюу баяжмалын орлого 117,863.4 сая төгрөгөөр, туслах үйл ажиллагааны орлого (цахилгаан, түлш шатахуун, түрээс, даатгалын нөхөн олговор) 25,960.5 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Нийт зардлын гүйцэтгэл 221,232.1 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 54,380.4 сая төгрөг буюу 32.6 хувиар төсөв хэтэрсэн гүйцэтгэлтэй байна. Энэ нь борлуулалтын төлөвлөгөө 48.8 хувиар давж биелснээс борлуулсан бүтээгдэхүүний өртгийн гүйцэтгэл 49,466.3 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 5,060.2 сая төгрөгөөр өссөн нь нөлөөлсөн байна. Ерөнхий ба борлуулалт удирдлагын зардлыг батлагдсан төсвийн хүрээнд зарцуулсан байна.

Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний дагуу 122 нэр төрлийн 26,430.6 сая төгрөгийн ажил хийж гүйцэтгэхээс өөрийн эх үүсвэрээс 10,895.0 сая төгрөгийн зардлыг санхүүжүүлсэн байна.

Тайлант онд цэвэр ашиг 163,320.1 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 66,352.8 сая төгрөгөөр өссөн нь орлогын төлөвлөгөө давж биелсэнтэй холбоотой байна.

Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл:

Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу 2024 онд компанийн хэмжээнд нээлттэй тендер шалгаруулалтаар 34, тендер шалгаруулалтын онцгой журам /харьцуулалтын арга/-аар 37, ерөнхий гэрээгээр 4, шууд худалдан авалтаар 46, нийт 121 худалдан авалт хийхээр төлөвлөсөн. Худалдан авах ажиллагааны батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу нийт 71 төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 34 төсөл, арга хэмжээ буюу 48.0 хувийг нь нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргаар, 37 төсөл, арга хэмжээ буюу 52.0 хувийг харьцуулалтын аргын тендер шалгаруулалтын аргаар зохион байгуулахаар төлөвлөсөн.

Гүйцэтгэлээр нийт 68 тендерийн үр дүн гарч амжилттай зохион байгуулсан ба нээлттэй тендер шалгаруулалтад шалгарсан нийт 38 компанитай 117,888.7 сая төгрөгийн үнийн дүнтэй гэрээ, харьцуулалтын аргын тендер шалгаруулалтад шалгарсан нийт 30 компанитай 1,852.8 сая төгрөгийн үнийн дүнтэй гэрээ тус тус байгуулан ажилласан байна.

Компанийн 2024 оны худалдан авах ажиллагааны батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу тендер шалгаруулалт зохион байгуулж гэрээ байгуулсан байдлаар нийт гүйцэтгэл 88.0 хувь байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Эрдэнэс алт ресурс ХХК 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийсэн Эрдэнэс алт ресурс ХХК, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн компанийн үйл ажиллагааг сайжруулах, худалдаж авсан бараа ажил үйлчилгээний гэрээний хэрэгжилтийн талаар болон Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Лайт энд Дилайт Аудит ХХК-ийн аудитор Л.Мөнхцэцэг, аудитор А.Цагаансар, хуулийн мэргэжилтэн С.Нургүл нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтын менежер Ц.Төмөрсүх, компанийн захирал М.Нурболат нар анхан шатны чанарын хяналтыг, Санхүү, нийцлийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Эрдэнэзул, аудитын менежер С.Нацагдорж, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Эрдэнэс алт ресурс ХХК 2024 оны санхүүгийн тайлангаа Үндэсний аудитын газарт 2025 оны 02 дугаар сарын 13-ны өдрийн 01/74 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн нийт орлогын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн нийт орлого 1,504,467.6 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 1,504.5 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант жилд Эрдэнэс алт ресурс ХХК нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг дараах байдлаар ханган ажилласан байна. Үүнд:

Тайлант онд төсөвт тавилга, эд хогшлын зардалд 2.4 сая төгрөг төсөвлөсөн боловч тайлант оны төсвийн гүйцэтгэлээр тавилга, эд хогшлын зардал гараагүй, хангамж, бараа материалын зардалд 640.6 сая төгрөг төсөвлөснөөс оны эцэс 400.1 сая төгрөг буюу 62.5 хувийн гүйцэтгэлтэй гарч, 240.5 сая төгрөгийн хэмнэлт хийсэн байна.

Хөрөнгө оруулалтын зардалд 26,430.6 сая төгрөгийг төсөвлөсөн бөгөөд гүйцэтгэлээр 2023 оны төсвөөс 2,489.5 сая төгрөг, 2024 оны төсвөөс 8,406.0 сая төгрөг, нийт 10,895.5 сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан ба худалдан авалтын үйл ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулж, хэрэгжүүлэн ажилласан.

Зардал, цалин хөлсийг орлого, гүйцэтгэл, үр дүн, ашигтай нь уялдуулан ажиллах ажлын хүрээнд баяжуулах үйлдвэрээс гарсан хаягдлын усыг дахин ашиглах санаачилга гаргаж хэрэгжүүлэх, төсвийн хэмнэхэд анхаарч ажиллаж байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 28 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Эрдэнэс алт ресурс ХХК нийт байршуулах 157 мэдээллээс 150 мэдээг хугацаанд, хугацаа хоцроосон 5, байршуулах хугацаа нь болоогүй 2 мэдээлэл байна. Тайлант хугацаанд нийт 1,659,905.2 сая төгрөгийн 150 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст хугацаанд бүрэн мэдээлсэн байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.1 “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2 заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ: 6.1.1. тухайн жилийн төсөв, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөлтийг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор; 6.1.2. хагас жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор, өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, сар, улирлын гүйцэтгэлийг дараа сарын 08-ны өдрийн дотор; 6.1.3. дараа жилийн төсвийн төслийг жил бүрийн 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор; 6.1.4. жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг дараа жилийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, хагас жилийн тайланг 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор; 6.1.5. төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн багцад хийсэн аудитын дүгнэлтийг бүрэн эхээр нь тухайн жилийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээг тухайн жилийн 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг хугацаанд нь ил тод байршуулж байх.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар 2024 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланг хамруулж мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, авлага, өглөг, цалин хөлс, орлого, зардлын дансанд горим сорил хэрэгжүүлсэн. Завсрын аудитаар 2,684.5 мянган төгрөгийн 4 алдаа илэрснийг залруулж байгууллага, түүний орчин, дотоод хяналт, дотоод аудитын талаар ойлголт олж аван эрсдэл тодорхойлж, аудитын ерөнхий стратеги боловсруулсан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 127,609.6 сая төгрөгийн 10 зөрчил илэрснээс 2,517.2 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 127,242.5 сая төгрөгийн зөрчилд

3 албан шаардлага, 364.6 сая төгрөгийн зөрчилд 6 зөвлөж өгснөөс 1 албан шаардлагын хэрэгжилт бүрэн хангагдаагүй, хэрэгжилт 86.7 хувьтай байна.

Хүснэгт 2.Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитаар өгсөн		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	2,517.2	1	2,517.2	100.0
Албан шаардлага	3	127,242,466.9	2	127,199,684.6	83.3
Зөвлөмж	6	364,583.4	6	364,583.4	100.0
Нийт дүн	10	127,609,567.5	9	127,566,785.3	86.7

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн тендер сонгон шалгаруулалттай холбоотой албан шаардлагын хэрэгжилт бүрэн хангаагүй зөрчил давтан гарсан тул хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлээ.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар туслан гүйцэтгэгч нараас Эрдэнэс алт ресурс ХХК-д нийлүүлсэн бараа материалын худалдан авалт нь хууль тогтоомжид нийцэж байгаа эсэх, 2024 оны сүүлээр гарсан ашиглалтын лицензтэй холбоотой өртгийг бодлогын баримт бичигт заасны дагуу санхүүгийн тайланд үнэн зөв тусгасан эсэхэд нарийвчилсан шинжилгээний горим сорил хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой нийт 8,675.8 сая төгрөгийн 4 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 8,675.8 сая төгрөгийн 4 алдааг залруулав.

Залруулсан алдаа:

- Худалдан авагчтай байгуулсан гэрээний дагуу урьдчилгаа нэхэмжлэхийн дүнгээр орлого хүлээн зөвшөөрч, баяжмалын эцсийн шинжилгээний хариуг үндэслэн эцсийн нэхэмжлэхийн дүнгээр орлогын дүнг тодорхойлдог. Энэхүү хоёр нэхэмжлэхийн дүнгийн зөрүүгээр орлогын тохируулга хийдэг бөгөөд тайлант хугацаанд 8,570.2 сая төгрөгийн үнийн тохируулга бүртгээгүйгээс орлого /авлага/ дутуу илэрхийлснийг орлогоор бүртгүүлж залруулав.
- Микс трейд ХХК-ийн өглөгийн тооцооноос гэрээний дагуу суутгаж авсан 5.2 сая төгрөгийн хүү алдангийн орлогыг дутуу тайлагнасныг орлогоор бүртгүүлсэн.
- Худалдаа хөгжлийн банкин дахь харилцах дансны үлдэгдлийг илүү илэрхийлсэн байсныг банкны шимтгэлийн зардалд бүртгүүлж залруулав.
- Борлуулалтын залруулгын нөлөөгөөр нэмэгдсэн гадаад валютаарх авлагын үлдэгдэлд ногдох 100.3 сая төгрөгийн ханшийн зөрүүг нөхөж тооцуулж ханшийн зөрүүний олзыг бүртгүүлж залруулав.

Аудитаар нийт 8,521.8 сая төгрөгийн 5 зөрчил² илэрснээс, 32.9 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 4,360.1 сая төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага, өмнөх оны аудитаар хүргүүлсэн худалдан авалттай холбоотой албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүйтэй холбоотой 1,248.8 мянган төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлж, 2,880.0 сая төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар илэрсэн 8,521.8 сая төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 1,504.5 сая төгрөгөөс давсан байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1. Компанийн удирдлагууд хот дотор суудлын автомашин ашиглаж 32.9 сая төгрөгийн шатахууны зардал гаргасан.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 “Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагын тэргүүн дэд, дэд, орлогч дарга болон дэд сайд, яамны төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын агентлагийн дарга, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн захирал, төсвийн байгууллагын дарга хот дотор албан тушаалын суудлын автомашин ашиглахыг хориглоно” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хот дотор суудлын автомашин ашигласан зардлыг улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1. Хаягдлын сангийн даланг өндөрлөх, лагын насос суурилуулах 4,338.9 сая төгрөгийн ажлыг гүйцэтгүүлэхдээ худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй, 2021 онд Сидар ХХК-тай байгуулсан “Хөрс хуулалт, олборлолт, өрөмдлөгийн ажил гүйцэтгэх гэрээ”-ний нэмэлт ажил байдлаар шууд гэрээ байгуулсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 “Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна", 31 дүгээр зүйлийн 31.1 "Захиалагч ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авахаас бусад тохиолдолд хуульд заасан төсөвт өртөгт үндэслэн тендер шалгаруулалтын дараах аргын аль нэгийн дагуу зохион байгуулна 31.1.1.нээлттэй; 31.1.2.харьцуулалт;..." 32 дугаар зүйлийн 32.1 "Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол захиалагч бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авахад нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргыг хэрэглэнэ", Засгийн газрын 2024 оны "худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" 02 дугаар тогтоолтой тус тус нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Худалдан авах ажиллагааны тухай хууль, журмыг мөрдөн ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.2.2. Байгууллагын хөрөнгөөр 21.2 сая төгрөгийн бэлэг дурсгалын зүйл худалдаж авсан.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5 "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөн ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.3 Хариуцлага тооцох албан шаардлага

Худалдан авалтыг түүвэрлэн шалгахад нийт 1,248.8 сая төгрөгийн дараах зөрчил илэрч, өмнөх оны аудитаар хүргүүлсэн худалдан авалттай холбоотой албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна. Үүнд: Худалдан авалтын төлөвлөгөөнд тусгаагүй нийт 1,153.7 сая төгрөгийн 15 удаагийн, ерөнхий гэрээгээр худалдан авахаар төлөвлөсөн боловч шууд худалдан авалтаар 2 удаагийн нийт 72.8 сая төгрөгийн, багц болгож төлөвлөх боломжтой байсан 22.2 сая төгрөгийн худалдан авалт хийсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1 "Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална", 31 дүгээр зүйлийн 31.2 "Энэ хуулийн 37.2.4-т тодорхойлсон захиалагч ерөнхий гэрээ байгуулсан бараа, үйлчилгээг энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол цахим дэлгүүрээс худалдан авна", 10 дугаар зүйлийн 10.3 "Захиалагч шууд худалдан авах, харьцуулалтын аргыг хэрэглэх зорилгоор батлагдсан төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахыг хориглоно", 10 дугаар зүйлийн 10.1 "Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна", 31 дүгээр зүйлийн 31.1 "Захиалагч ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авахаас бусад тохиолдолд хуульд заасан төсөвт өртөгт үндэслэн тендер шалгаруулалтын дараах аргын аль нэгийн дагуу зохион байгуулна 31.1.1.нээлттэй; 31.1.2.харьцуулалт;...", Засгийн газрын 2024 оны "худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" 02 дугаар тогтоол, Сангийн сайдын 2023 оны А/250 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам"-ыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Худалдан авах ажиллагааны тухай хууль, журмыг мөрдөн ажиллаагүй, хариуцлагагүй хандсан албан тушаалтанд хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэв.

5.4 Зөвлөмж

5.3.1. Гэрээний биелэлт, төлбөр тооцоотой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Ажлын гүйцэтгэл гараагүй байхад туслан гүйцэтгэгч нарт нийт 2,880.0 сая төгрөгийн урьдчилгаа төлбөр олгосон.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43 дугаар зүйлийн 43.3 "Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй бол захиалагч урьдчилгаа төлбөр төлөхийг хориглоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "жинхэнэ хэрэгжилтийн", 5.1.4 "үнэн зөв байх", 18

дугаар зүйлийн 18.1 "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй харилцагч нарт ажлын гүйцэтгэл гараагүй байхад урьдчилгаа төлбөр олгохгүй байх, урьдчилгаа төлбөр олгохоор худалдан авалт байгаа бол тендерийн баримт бичигт тусгаж урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргуулж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭПТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Худалдан авагчтай байгуулсан гэрээний дагуу урьдчилгаа нэхэмжлэхийн дүнгээр орлого хүлээн зөвшөөрч, баяжмалын эцсийн шинжилгээний хариуг үндэслэн нэхэмжлэхийн дүнгээр орлогын эцсийн дүнг тодорхойлдог. Энэхүү хоёр нэхэмжлэхийн дүнгийн зөрүүгээр тохируулга хийдэг бөгөөд тайлант хугацаанд 8,570.2 сая төгрөгийн үнийн тохируулга бүртгээгүйгээс орлого /авлага/ дутуу илэрхийлсэн.	1	8,570,206.5	1	8,570,206.5	-	-	1	8,570,206.5	-	-	-	
Микс трейд ХХК-ын өглөгийн тооцооноос гэрээний дагуу суутгасан байсан хүү алдангийн орлогыг /өглөгийг хаагаагүй/ дутуу тайлагнасан.	1	5,236.0	-	-	1	5,236.0	1	5,236.0	-	-	-	
Худалдаа хөгжлийн банкн дахь харилцах дансны үлдэгдлийг илүү илэрхийлсэн байна.	1	5.0	1	5.0	-	-	1	5.0	-	-	-	
Борлуулалтын залруулгын нөлөөгөөр нэмэгдсэн гадаад валютгаарх авлагын үлдэгдэлд ногдох ханшийн зөрүүг нөхөж тооцоогүй байна.	1	100,337.9	1	100,337.9	-	-	1	100,337.9	-	-	-	
Дүн	4	8,675,785.4	3	8,670,549.4	1	5,236.0	4	8,675,785.4	-	-	-	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Үүнээс								Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо
Ажлын гүйцэтгэл гараагүй байхад туслан гүйцэтгэгч нарт нийт 2,880.0 сая төгрөгийн урьдчилгаа төлбөр олгосон.	1	2,880,000.0	-	-	-	-	1	2,880,000.0	-	-
Худалдан авалтыг түвэрлэн шалгахад худалдан авалтын төлөвлөгөөнд тусгаагүй 15 удаагийн 1,153.7 сая төгрөгийн, ерөнхий гэрээгээр худалдан авахаар төлөвлөсөн боловч шууд худалдан авалт хийсэн 2 удаагийн нийт 72.8 сая төгрөгийн, багц болгож төлөвлөх боломжтой байсан 22.2 сая төгрөгийн худалдан авалт нь худалдан авах ажиллагааны журам зөрчсөн, өмнөх оны аудитаар хүргүүлсэн худалдан авалттай холбоотой хүргүүлсэн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.	1	1,248,760.7	-	-	-	-	-	-	1	1,248,760.7
Хаягдлын сангийн даланг өндөрлөх, лагын насос суурилуулах 4,338.9 сая төгрөгийн ажлыг гүйцэтгүүлэхдээ худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй, 2021 онд Сидар	1	4,338,949.0	-	-	1	4,338,949.0	-	-	-	-

Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

[illegible]

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Эрдэнэс алт ресурс ХХК зорилтот түвшин, гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан, дараа жилийн зорилтот түвшин, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан зэрэг нийт 5 мэдээг шилэн дансны цахим системд хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1	-	-			-	1	-
Дүн	1	-	-			-	1	-

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2025 оны 03 дугаар сарын 25

№ 192/2050458

Улаанбаатар хот

СНД- 2025/002/МЭ-СТА-ТӨМГ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд компанийн удирдлагууд хот дотор суудлын автомашин ашиглаж 32,918,432.00 /гучин хоёр сая есөн зуун арван найман мянга дөрвөн зуун гучин хоёр/ төгрөгийн шатахууны зардал гаргасан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 "үр ашигтай байх", 4.1.9 "хариуцлагатай байх", 4.2.1 "зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах", 6 дугаар зүйлийн 6.1 "Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагын тэргүүн дэд, дэд, орлогч дарга болон дэд сайд, яамны төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын агентлагийн дарга, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн захирал, төсвийн байгууллагын дарга хот дотор албан тушаалын суудлын автомашин ашиглахыг хориглоно" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.8 "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн"-д заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчиж зарцуулсан 32,918,432.00 /гучин хоёр сая есөн зуун арван найман мянга дөрвөн зуун гучин хоёр/ төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан дахь Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх.
2. Актын биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ууганбаяр/, санхүү, бүртгэлийн хэлтсийн дарга /Д.Батжаргал/ нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ЛАЙТ ЭНД ДИЛАЙТ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ

М.НУРБОЛАТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 759/20150458

Улаанбаатар хот

Схмт- 0025/062/нА-СТА-ТӨЧГ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Хаягдлын сангийн даланг өндөрлөх, лагын насос суурилуулах 4,338,949,000.00 /дөрвөн тэрбум гурван зуун гучин найман сая есөн зуун дөчин есөн мянган/ төгрөгийн ажлыг гүйцэтгүүлэхдээ худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй, 2021 онд Сидар ХХК-тай байгуулсан "Хөрс хуулалт, олборлолт, өрөмдлөгийн ажил гүйцэтгэх гэрээ"-ний нэмэлт ажил байдлаар шууд гэрээ байгуулсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1-д "Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна", 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д "Захиалагч ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авахаас бусад тохиолдолд хуульд заасан төсөвт өртөгт үндэслэн тендер шалгаруулалтын дараах аргын аль нэгийн дагуу зохион байгуулна 31.1.1.нээлттэй; 31.1.2.харьцуулалт;" 32 дугаар зүйлийн 32.1-д "Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол захиалагч бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авахад нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргыг хэрэглэнэ", Засгийн газрын 2024 оны "Худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" 02 дугаар тогтоолтой тус тус нийцээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.9 "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомж зөрчсөн нь энэ журмын 4.2.3-т заасан нөхцөл үүсээгүй бол"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Бараа, ажил үйлчилгээний гүйцэтгэгчийг хууль, журмын дагуу сонгон шалгаруулахгүй зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ууганбаяр/, санхүү, бүртгэлийн хэлтсийн дарга /Д.Батжаргал/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:
САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ЛАЙТ ЭНД ДИЛАЙТ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ

М.НУРБОЛАТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 758/2025/0458

Улаанбаатар хот

СНБГ-0025/062/НА-СТР-ТӨЧГ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Байгууллагын хөрөнгөөр 21,192,000.00 /хорин нэгэн сая нэг зуун ерэн хоёр мянга/ төгрөгийн бэлэг дурсгалын зүйл худалдаж авсан.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 "үр ашигтай байх", 4.1.9 "хариуцлагатай байх", 4.2.1 "зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах", 15 дугаар зүйлийн 15.1.5 "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11 "Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчиж байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдаж авч байгаа зөрчлийг таслан зогсоох, биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ууганбаяр/, Санхүү, бүртгэлийн хэлтсийн дарга /Д.Батжаргал/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ЛАЙТ ЭНД ДИЛАЙТ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ

М.НУРБОЛАТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар

769/20150458

Улаанбаатар хот

Схем-2025/062/НА-СТА-ТӨЧГ

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Худалдан авалтыг түүвэрлэн шалгахад худалдан авалтын төлөвлөгөөнд тусгаагүй 15 удаагийн 1,153,717,082.00 /нэг тэрбум нэг зуун тавин гурван сая долоон зуун арван долоон мянга наян хоёр/ төгрөгийн, ерөнхий гэрээгээр худалдан авахаар төлөвлөсөн боловч шууд худалдан авалт хийсэн 2 удаагийн нийт 72,823,600.00 /далан хоёр сая найман зуун хорин гурван мянга зургаан зуун/ төгрөгийн, багц болгож төлөвлөх боломжтой байсан 22,220,000.00 /хорин хоёр сая хоёр зуун хорин мянган/ төгрөгийн, нийт 1,248,760,682.00 /нэг тэрбум хоёр зуун дөчин найман сая долоон зуун жаран мянга зургаан зуун наян хоёр/ төгрөгийн худалдан авалт хийж, өмнөх оны аудитаар хүргүүлсэн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 "Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна", 10.3 "Захиалагч шууд худалдан авах, харьцуулалтын аргыг хэрэглэх зорилгоор батлагдсан төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахыг хориглоно", 31 дүгээр зүйлийн 31.1 "Захиалагч ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авахаас бусад тохиолдолд хуульд заасан төсөвт өртөгт үндэслэн тендер шалгаруулалтын дараах аргын аль нэгийн дагуу зохион байгуулна 31.1.1.нээлттэй; 31.1.2.харьцуулалт,...", 31.2 "Энэ хуулийн 37.2.4-т тодорхойлсон захиалагч ерөнхий гэрээ байгуулсан бараа, үйлчилгээг энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол цахим дэлгүүрээс худалдан авна", 44 дүгээр зүйлийн 44.1 "Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална", Засгийн газрын 2024 оны "Худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" 02 дугаар тогтоол, Сангийн сайдын 2023 оны А/250 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам"-ыг тус тус зөрчсөн,, Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1 "Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно" гэж заасан үндэслэл бүрдсэн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3 "Энэ хуулийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төрийн аудитын байгууллагаас хүргүүлсэн албан шаардлагын хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй, санхүү удирдлагын газрын захирал /Н.Цэнгэл/-д сахилгын шийтгэл оногдуулж, биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Э.Ууганбаяр/-д даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:
САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР С.НАЦАГДОРЖ
ЛАЙТ ЭНД ДИЛАЙТ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ М.НУРБОЛАТ

Утас: +976 51 261585

Факс: +976 11 323266, 324653

Цахим шуудан: info@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хаяг: Засгийн газрын IV байр
Бага тойруу-3, Чингэлтэй дүүрэг
Улаанбаатар-15160, Монгол Улс